

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2
The Problems and The Guidelines on Development of Personnel
Administration in The Schools Under the office of Loei Primary
Educational Service Area 2

ชาตรี บารมีมหาศาล¹ อำนวย มีราคะ²
Chatree Baramemahasal, Aumnuy Meerakar

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามเพศ และขนาดของสถานศึกษา และ 3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 319 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.78 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ของเชฟเฟ้ (Scheffe) ผลการวิจัยพบว่า 1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 139 คน คิดเป็น ร้อยละ 43.57 รองลงมา สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 34.57 และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 21.94 2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายด้านตามลำดับมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการส่งเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ รองลงมาคือ ด้านการรักษาวินัยและการออกจากราชการ 3. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

Received: 2021-10-08 Revised: 2021-11-29 Accepted: 2022-12-04

¹ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา วิทยาลัยพิจญ์บัณฑิต Master of Education Educational Administration Pitchayabundit College. Corresponding Author e-mail: Wee_chatree@hotmail.com

² คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพิจญ์บัณฑิต Faculty of Education Pitchayabundit College. e-mail: Meerakar1973@gmail.com

ประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามเพศ และขนาดของสถานศึกษา พบว่า ปัญหาการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ (Keywords): ปัญหาและแนวทาง; การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1. to study the problems on personnel Administration in the Schools Under the office of Loei Primary Educational service area 2, 2. To compare the personnel Administration in the Schools Under the office of Loei Primary Educational Service Area 2 by dividing on gender and school size and 3. To study the guidelines on development on personnel administration in the Schools Under the office of Loei Primary educational Service area 2. The samples using in the research were 319 persons from the administration and the teachers Under the office of Loei primary educational service Area 2. The instruments using for the research were the 5 rating scales questionnaires with the coefficient of 0.78. the statistics using for data analysis inured frequency, percentage, mean and standard deviation. The testing of hypothesis consisted of T-test (Independent sample) and F-test (One way ANOVA) and the testing of couple difference by regulation of Scheffe. The results of findings were as follows : 1. The main respondents operated in the medium size schools were 139 persons as a percentage of 43.57. the rests in the small size schools for 110 persons as a percentage of 34.57 and the big size school for 70 persons as a percentage of 21.94. 2. For overall of the results of analysis on problems data of personnel administration in the Schools Under the office of Loei Primary Educational Service Area 2 were in medium level. Dividing on each aspect from the high to low as respectively, there were the support of efficiency, preserving discipline and the retirement. 3. The results of comparison on the problems of personnel administration in the Schools Under the office of Loei Primary Educational Service Area 2 by dividing on gender and the size of the schools, there were founded that the problems on personnel administration of the Schools Under the office of Loei Primary Educational Service Area 2 were not different for overall.

Keywords: The Problems and The Guidelines; Development of Personnel Administration in The Schools

บทนำ (Introduction)

การบริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 35 ได้กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีฐานะเป็นนิติบุคคล จึงมีผลให้ภารกิจ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลปรับเปลี่ยนไป ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง โดยให้อำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาและของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอำนาจโดยแท้ตามกฎหมายกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในภารกิจของสถานศึกษา ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

การบริหารงานบุคคลเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารงานต่าง ๆ ขององค์กร รวมทั้งการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา บุคคลจะเป็นเครื่องชี้วัดว่าจุดมุ่งหมายของระบบการศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่จะต้องอาศัยกำลัง สติปัญญา ความคิด ความสามารถ ของบุคคลในการดำเนินการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชนจะต้องดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานบุคคลหน้าที่ของผู้บริหารก็คือการกำหนดเป้าหมายและสั่งการ ส่วนผลงานจะประสบความสำเร็จได้มากหรือน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ หลายประการ การจัดบุคคลให้เหมาะกับงาน ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญขององค์กรเพราะการสรรหาบุคคลให้ได้คนดีเหมาะสมกับงาน สามารถนำพาองค์กรให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ง่ายขึ้น (สุภาภรณ์ หาญณรงค์ชัยกิจ, 2561)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษารับผิดชอบการจัดการศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโรงเรียนทั้งหมด 157 โรงเรียน มีปัญหาและอุปสรรค เนื่องมาจากสภาพท้องถิ่น โดยเฉพาะการบริหารงานบุคลากร ปัญหาบุคลากรมีไม่เพียงพอ บุคลากรมีคุณสมบัติไม่ตรงกับสายงาน สิ่งเหล่านี้ย่อมทำให้เกิดปัญหาในการบริหารบุคลากรได้ ทั้งนี้การบริหารงานบุคคลเป็นงานสำคัญในสถานศึกษาที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ในการปฏิบัติ ผู้บริหารทุกคนต้องเข้าไปเกี่ยวข้องนับตั้งแต่การสรรหา คัดเลือก ปฐมนิเทศให้การอบรม ทาวิธีจูงใจ และการกระตุ้นการทำงาน รวมทั้งประเมินผลการปฏิบัติงาน ปัญหาที่เกี่ยวกับบุคลากรในการบริหารงาน เช่น ผู้บริหาร ขาดความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการบริหารงาน ขาดบุคลากรชำนาญการในการปฏิบัติงาน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการปฏิบัติงานของบุคคลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีคุณภาพลดลง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2, 2563)

จากแนวคิดและสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นว่า การที่จะทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะด้านการศึกษาที่ต้องการให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ สมองเจตนาของ การปฏิรูปการศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมึระบบการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จึงสนใจศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต

2 เพื่อนำผลการวิจัยครั้งนี้ ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อันส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามเพศ และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้ได้วิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ปี การศึกษา 2564 จำนวน 1,843 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ปีการศึกษา 2564 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 319 คน โดยใช้ตารางเทียบหากลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 - 610) และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยแบ่งตามขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการสุ่มได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,843 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เลย เขต 2

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวของวัตถุประสงค์ การวิจัยที่ตั้งไว้ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ปีการศึกษา 2564 ซึ่งมีขอบข่ายการ บริหาร 4 ด้าน คือ ด้านการสรรหาบุคลากร ด้านการบำรุงรักษาบุคลากร ด้านการพัฒนาบุคลากร

ด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน แบบสอบถามในส่วนนี้ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ของ Likert (Method of Summated Rating the Likert Scale

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์

เป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ และด้านการรักษาวินัยและการออกจากราชการ

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำผลที่ได้จากการศึกษาตามข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ตอน โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัย กำหนดเกณฑ์การพิจารณาข้อคำถามตอนที่ 2 ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1961)

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความครบถ้วน ความถูกต้อง ครอบคลุมเนื้อหาของการศึกษา และภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ภาษาที่ใช้ โดยประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) กำหนดเกณฑ์พิจารณาคำถามแต่ละข้อ

5. ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง

6. นำแบบสอบถามไปทดสอบใช้ (Try-Out) กับผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีคุณลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 52 จังหวัดเลย จำนวน 30 คน

7. นำข้อมูลมาทดลองใช้แบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.95

8. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป
แบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ดังนี้

1. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ และด้านการรักษาวินัยและการออกจากราชการ มาเรียงลำดับจากข้อที่มีปัญหามากที่สุดไป

น้อยที่สุด พิจารณาเลือกข้อที่มีปัญหาแต่ละส่วน เพื่อนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์ หาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 2

2. สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยกำหนดข้อคำถามตามขอบข่ายและเนื้อหาตามข้อคำถามจากแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความครบถ้วน ความถูกต้อง ครอบคลุมเนื้อหาของการศึกษา และภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับวิทยาลัยพิชญบัณฑิต เพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย ถึงผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

1.2 ผู้วิจัยเตรียมแบบสอบถามให้ครบถ้วนสมบูรณ์ และเพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามไปยัง ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยทางไปรษณีย์ และขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยสอดซองติดแสตมป์ที่จำหน่ายของถึงผู้วิจัย

1.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2. การเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

2.1 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

2.2 ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดแล้วนำมาเขียนในรูปแบบเชิงพรรณนา

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้ จะเป็นการนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศและขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเลือกตอบจึงใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลตอนที่ 2 เกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 วิเคราะห์โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่า

เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การหาค่าเฉลี่ย

3. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามเพศและขนาดของสถานศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent

4. การวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการเขียนบรรยายความในเชิงพรรณนา จำแนกตามรายด้าน

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัยและทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

1. สถิติในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 สถิติหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) หรือดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC)

1.2 สถิติความเชื่อมั่น (Reliability Index) ของเครื่องมือ โดยวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่สถิติทดสอบที (t - test) สำหรับตัวแปรเพศและขนาดของสถานศึกษา

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการวิจัย เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 139 คน คิดเป็น ร้อยละ 43.57 รองลงมา สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 34.57 และสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 21.94

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 3.27 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.21 เมื่อแยกเป็นรายด้านตามลำดับมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการสร้างเสริม

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ มีค่าเฉลี่ย 3.35 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.28 ด้านการรักษาวินัยและการออกจากราชการ มีค่าเฉลี่ย 3.28 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.28 ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งมีค่าเฉลี่ย 3.23 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.26 ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง มีค่าเฉลี่ย 3.23 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.19

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบ ปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามเพศ และขนาดของสถานศึกษา

ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่า ปัญหาการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า ปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามเพศ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งด้านการสร้างเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการและด้านการรักษาวินัยและการออกจากราชการไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 4 ผลการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด มีดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีดังนี้

(1) ปัญหาด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่งสามารถสรุป ได้ดังนี้

- ปัญหาจากนโยบายรัฐโดยการจำกัดขนาดอัตรากำลังไม่มีการเพิ่มจำนวนอัตราตำแหน่งข้าราชการตามจำนวนปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น

(2) ปัญหาด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง สามารถสรุป ได้ดังนี้

- ขาดการมีส่วนร่วมในการเสนอความต้องการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อเขตพื้นที่การศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(3) ปัญหาการสร้างเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ สามารถสรุป ได้ดังนี้

- ในการศึกษา วิเคราะห์ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาขาดความต่อเนื่องและตรงตามความต้องการ

(4) ปัญหาด้านการรักษาวินัยและการออกจากราชการ สามารถสรุป ได้ดังนี้

- การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงแก่ครูผู้ช่วยและครูที่ยังไม่มีวิทยฐานะ

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีดังนี้

(1) การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง สามารถสรุปได้ ดังนี้

- ส่งเสริมการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งในรูปแบบของคณะกรรมการ
- (2) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง สามารถสรุปได้ดังนี้
 - ส่งเสริมการจัดระบบดูแลช่วยเหลือครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถปฏิบัติงานได้
- (3) การสร้างเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ สามารถสรุปได้ ดังนี้
 - เขตชวยก่องครู บุคลากรทางการศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน
- (4) การรักษาวินัยและการออกจากราชการสามารถสรุปได้ ดังนี้
 - มีระบบการดำเนินการทางวินัยอย่างเป็นธรรมแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัย มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่อ ปัญหาการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีการจัดการด้านการบริหารงานบุคคลตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดกรอบ โครงสร้างการบริหารงานไว้อย่างชัดเจน อีกทั้งมีความรู้ความเข้าใจสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคล ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของการบริหารงานที่มีความสำคัญของกระบวนการบริหารหรือวิธีการบริหารองค์กรโดยทั่วไป เพราะความสำคัญขององค์กรขึ้นอยู่กับทรัพยากรมนุษย์ที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีศักยภาพ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของศิรินภาวรรณ ทุมคำ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริรัตน์ มกรพฤกษ์ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่งโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีการจัดทำคู่มือและแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานอย่างชัดเจนและเป็นปัจจุบัน มีการวิเคราะห์สำรวจความต้องการเพิ่มหรือลดจำนวนบุคลากร มีขั้นตอนจัดทำแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งกำหนดคุณสมบัติของบุคลากรตามความรู้ความสามารถให้มีความเหมาะสม เพื่อเสนอศึกษาธิการจังหวัดในการวางแผนการเตรียมความพร้อมในด้านอัตรากำลังคนเพื่อการปฏิบัติงานให้มีบุคลากรเพียงพอต่อความต้องการในปัจจุบันและความต้องการในอนาคต ดังนั้นจึงทำให้แผนการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งในการบริหารงานบุคคลใน

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริณภววรรณ หุมคำ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิณณวัตร ประโคทัง (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ในด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestion)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านการวางแผนกำลังคนและกำหนดตำแหน่ง จากการพิจารณาผลและส่งคำขอปรับปรุงกำหนดตำแหน่ง/เพื่อเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อเขตพื้นที่การศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารควรมีการจัดทำกรอบอัตรากำลังครูตามเกณฑ์ของ ก.ค.ศ. และขอรับการบรรจุแต่งตั้งจากหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อรองรับกับปัญหาบุคลากรไม่เพียงพอจากการย้ายเกษียณอายุราชการ หรือการลาออก

1.2 ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการสรรหาและจัดจ้างบุคคลเพื่อปฏิบัติในตำแหน่งอัตรากำลังประจำหรืออัตรากำลังชั่วคราวและพนักงานราชการตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรดำเนินการสรรหาและจัดจ้างส่งเสริมให้มีการอบรม สัมมนาเรื่องการสรรหา ให้เป็นไปตามที่เกณฑ์กฎหมายกำหนด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการทำวิจัยในประเด็นปัญหาด้านอื่นๆ เพื่อจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารงานด้านการศึกษาให้ครอบคลุมในทุกๆด้าน

2.2 ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ประสบผลสำเร็จในด้านการบริหารงานบุคคล เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานสำหรับสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่นกับโรงเรียนของภาครัฐและเอกชนต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.

- จิณฉัตร ปะโคทัง. (2557). *สภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ศิริรัตน์ มกรพลักษ์. (2559). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. *บริหารงานบุคคลในโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1.
- ศิรินภาวรณ ทุมคำ. (2559). *การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สุภาภรณ์ หาญณรงค์ชัยกิจ. (2561). *การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2. (2563). *สารสนเทศประจำปีการศึกษา 2563*. เลย : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3), 607-610.

